

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

FAMILIARIZAREA CU LEGISLAȚIA ANTICORUPȚIE

(șefii secretariatelor instanțelor judecătorești)

CURRICULUM

FORMATOR:

Vladislav CLIMA

*Judecător, Vicepreședinte al
Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău*

CHIȘINĂU, 2013

I. PRELIMINARII

Procesul anti-infracțional, inclusiv cel anti-corupecție, întrunește două elemente de bază; - **prevenirea și combaterea**, acțiunile cărora urmează a fi realizate paralel, îmbinând activitățile de integritate și educație socio-morală cu cele de prevenire, de detectare, investigare și sancționare.

Una din prioritățile actuale ale reformelor economice, politice, de drept și sociale din Republica Moldova este prevenirea și combaterea corupției. Fenomenul corupției, analizat prin prisma proceselor de tranziție politică, economică și socială din perioada ce s-a scurs de la declararea independenței statului, a avut și are un impact dezastruos asupra calității guvernării, asigurării respectării drepturilor și libertăților cetățenilor, dezvoltării și imaginii țării, inclusiv la nivel internațional.

Potrivit prevederilor p.c), alin.(3), art.16 al Legii R. Moldova nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 „Cu privire la prevenirea și combaterea corupției”, legalizarea veniturilor obținute din acte de corupție, este considerat un act conex celui de corupție.

În acest context se impune studierea fundamentală și analiza profundă a corupției, în special sub aspectul prevenirii și combaterii corupției.

În virtutea celor expuse, este extrem de importantă sesizarea faptului imposibilității obținerii unor rezultate pozitive la acest capitol fără însușirea și cunoașterea de către întreg personalul instanțelor judecătorești cu statut de persoană publică a metodologiilor de prevenire și combatere a acestor infracțiuni în scopul curmării criminalității respective.

Dat fiind faptul că corupția reprezintă un pericol sporit pentru edificarea și consolidarea statalității, pentru securitatea și promovarea imaginii țării și în procesul integraționist, prevenirea și combaterea eficientă a acestei categorii de infracțiuni reprezintă o prioritate pentru fiecare cetățean, pentru fiecare instituție publică sau privată, pentru întreaga societate.

Un rol deosebit de important în acest segment le revine autorităților publice, în special organelor de ocrotire a normelor de drept, fapt pentru care funcționarii instanțelor cu statut de persoane publice necesită a fi instruiți avansat în vederea combaterii calitative a infracțiunilor enunțate.

În această ordine de idei, oportunitatea însușirii acestui modul este extrem de sporită, deoarece persoanele menționate pot avea nemijlocit tangență cu eventuale infracțiuni de acest gen. Prin urmare, acestea sunt persoanele care prin comportament ireproșabil, capacități etico-morale deosebite, înalt grad de integritate și probitate, cunoștințe profunde și aptitudini avansate, urmează să promoveze și să implementeze politicile și legislațiile anti-corupecție.

Programul curricular al Cursului respectiv include trei niveluri comportamentale cu diferit volum și grad de complexitate; - cunoaștere, aplicare și integrare, fiind destinat unui public cu anumit nivel de cunoștințe și anumite particularități pentru mediul juriștilor.

Nivelul cunoașterii presupune aprofundarea cunoștințelor teoretice, formarea bazei conceptuale în domeniul proceselor anti-infracționale corespunzătoare, inclusiv studierea și însușirea legislației și practicilor avansate care reglementează activitățile contra corupției.

Nivelul aplicării presupune formarea abilităților tipice cursului menționat, dezvoltarea capacităților în vederea implementării și aplicării metodologiilor și legislației corespunzătoare, cultivarea aptitudinilor de utilizare a cunoștințelor teoretice în activitatea de specialitate.

Nivelul integrării presupune formarea capacităților de transfer al cunoștințelor teoretice și a deprinderilor practice în situații neordinare, atipice, identificarea și aplicarea soluțiilor în cazul unor sarcini cu un grad sporit de complexitate.

Scopul cursului rezidă în realizarea obiectivelor de instruire în vederea studierii, însușirii și implementării eficiente a cunoștințelor teoretice în domeniul combaterii și prevenirii actelor de corupție.

II. OBIECTIVE GENERALE

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să identifice obiectivele disciplinei și unitățile ei structurale;
- să definească, atât aspectul semantic, etimologic al corupției, prevăzute de legislația națională la acest capitol, cât și aspecte ale noțiunilor respective, elucidate în literatura de specialitate;
- să conștientizeze esența și importanța proceselor anticorupție;
- să stabilească cadrul normativ-juridic ce reglementează procesele anticorupționiste;
- să analizeze și să caracterizeze infracțiunile de corupție, precum și să delimiteze specificul elementelor acestor infracțiuni (obiect, latura obiectivă, latura subiectivă, subiect);
- să determine alte tipuri de infracțiuni conexe celor nominalizate.

La nivel de aplicare:

- să identifice soluții practice privind combaterea și reducerea esențială a fenomenelor de corupție;
- să aprecieze gradul de utilitate a prevederilor legale anticorupție în vigoare.

La nivel de integrare:

- să formeze aptitudini de transpunere a cunoștințelor teoretice, acumulate în cadrul studierii disciplinei, în situații practice;
- să elaboreze și să înainteze propuneri concrete privind înlăturarea prevederilor lacunare ale legislației în vigoare privind combaterea și condamnarea actelor de corupție;
- să contribuie la culturalizarea juridică a populației în materia prevenirii și combaterii corupției;
- să argumenteze soluțiile propuse pentru rezolvarea cazurilor practice;
- să estimeze dinamicele reglementărilor naționale privind combaterea și sancționarea fenomenului de corupție.

III. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Numărul de ore		Modalitatea de evaluare	Responsabil de disciplină
curs	practice	Teste de verificare a cunoștințelor	Vladislav Clima
4	4		

IV. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

a) *Tematica și repartizarea orientativă a orelor de curs*

Nr. d/o	Tema	Realizarea în timp (ore)
1.	Generalități privind fenomenul de corupție.	1
2.	Coruperea activă și coruperea pasivă	1
3.	Abuzul de putere și abuzul de serviciu, excesul de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu.	1
4.	Delapidarea averii străine și falsul în acte publice	1
	Total	4

b) *Tematica și repartizarea orientativă a orelor practice*

Nr. d/o	Tema	Realizarea în timp (ore)
1.	Generalități privind fenomenul de corupție	1
2.	Coruperea activă și coruperea pasivă	1
3.	Abuzul de putere și abuzul de serviciu, excesul de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu.	1
4.	Delapidarea averii străine și falsul în acte publice	1
	Total	4

V. OBIECTIVELE DE REFERINȚĂ ȘI CONȚINUTURI

OBIECTIVELE DE REFERINȚĂ	CONȚINUTURI
<ul style="list-style-type: none"> – să definească corupția; – să determine formele corupției și clasificarea actelor de corupție; – să determine aspectul juridico-penal al infracțiunilor de corupție; – să determine pericolul social al infracțiunilor de corupție; – să determine tipologia infracțiunilor de corupție; – să determine mijloacele de aplicare și modurile în care se comit infracțiunile de corupție. 	<p>Tema 1. Generalități privind fenomenul de corupție.</p> <ul style="list-style-type: none"> – definiția corupției și importanța ei; – formele corupției și clasificarea actelor de corupție; – aspectul juridico-penal al infracțiunilor de corupție; – pericolul social al infracțiunilor de corupție; – tipologia infracțiunilor de corupție; – mijloacele de aplicare și modurile în care se comit infracțiunile de corupție.
<ul style="list-style-type: none"> – să determine cadrul legal de reglementare a acțiunilor de detectare și investigare a actelor de corupție; – să determine fapta comisă și natura ei; – să determine locul și timpul comiterii faptei infracționale; – să determine scopul comiterii infracțiunilor de corupție; – să determine elementele constitutive ale componenței de infracțiune; – să determine delimitarea infracțiunii de alte infracțiuni conexe. 	<p>Tema 2. Coruperea activă și coruperea pasivă.</p> <ul style="list-style-type: none"> – detectarea; – fapta comisă și natura ei; – locul și timpul comiterii faptei infracționale; – scopul comiterii infracțiunilor de corupție; – elementele constitutive ale componenței de infracțiune; – delimitarea infracțiunii de alte infracțiuni conexe.
<ul style="list-style-type: none"> – să determine cadrul legal de reglementare a acțiunilor de detectare și investigare a actelor de corupție; – să determine fapta comisă și natura ei; – să determine locul și timpul comiterii faptei infracționale; – să determine scopul comiterii infracțiunilor de corupție; – să determine elementele constitutive ale componenței de infracțiune; – să determine delimitarea infracțiunii de alte infracțiuni conexe. 	<p>Tema 3. Abuzul de putere și abuzul de serviciu, excesul de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu.</p> <ul style="list-style-type: none"> – detectarea; – fapta comisă și natura ei; – locul și timpul comiterii faptei infracționale; – scopul comiterii infracțiunilor de corupție; – elementele constitutive ale componenței de infracțiune; – delimitarea infracțiunii de alte infracțiuni conexe.

<ul style="list-style-type: none"> – să determine cadrul legal de reglementare a acțiunilor de detectare și investigare a actelor de corupție; – să determine fapta comisă și natura ei; – să determine locul și timpul comiterii faptei infracționale; – să determine scopul comiterii infracțiunilor de corupție; – să determine elementele constitutive ale componenței de infracțiune; – să determine delimitarea infracțiunii de alte infracțiuni conexe. 	<p>Tema 4. Delapidarea averii străine și falsul în acte publice.</p> <ul style="list-style-type: none"> – detectarea; – fapta comisă și natura ei; – locul și timpul comiterii faptei infracționale; – scopul comiterii infracțiunilor de corupție; – elementele constitutive ale componenței de infracțiune; – delimitarea infracțiunii de alte infracțiuni conexe.
--	---

VI. EVALUAREA CURSULUI

Evaluare continuă: Participarea la dezbateri, studii de caz, rezolvarea spețelor.

Evaluare finală : test

Mostre de test:

1. Subiect

Stabiliți importanța reglementărilor naționale în domeniul anticorupțional.

2. Speță

Secretarul instanței Y a cerut de la cetățeanul X suma de 5000 lei pentru a-l angaja în funcția de grefier. X a depus o plângere la organele de drept privind acțiunile secretarului instanței sus menționate.

- Calificați acțiunile secretarului instanței și a cetățeanului X.
- Stabiliți care vor fi acțiunile organului de drept sesizat.

VIII. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994;
- Legea nr. 90 din 25.04.2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției;
- Legea nr. 16 din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese;
- Legea nr. 25 din 22.02.2008 privind Codul de conduită a funcționarului public;
- Legea nr. 45-XIII din 12.04.94 privind activitatea operativă de investigații;
- Legea nr. 1104 – XV din 06.06.2002 cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției;